

Vreme: 16.07.2026 18:51

Medij: b92.net

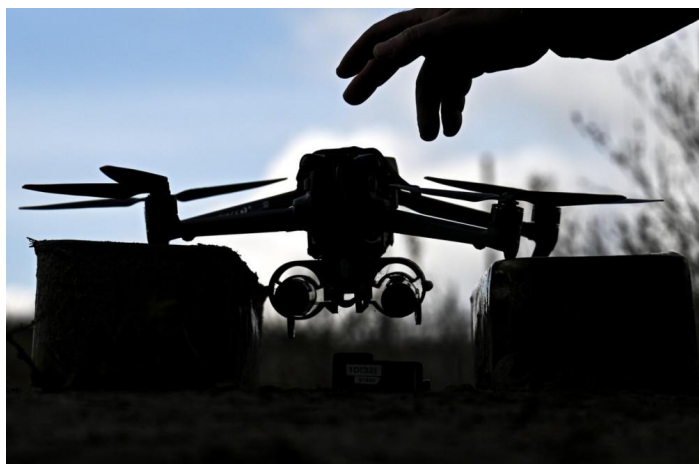
Link: <https://www.b92.net/biz/svet/vesti/250858/rusiju-izdao-najveci-saveznik-prodaju-ukrajini-komponente->

Autori: Večernji list

Teme: Evropska komisija

Naslov: Rusiju izdao najveći saveznik? Prodaju Ukrajini komponente za dronove

3024

Iako EU optužuje Peking da podržava ruski vojno-industrijski kompleks, Kijevu je dozvoljeno da iskoristi deo tranše od šest milijardi evra za nabavku komponenti kojih nema dovoljno u Evropi.

Ukrajini će biti dozvoljeno da sredstva iz odbrambenog zajma Evropske unije troši na kineske komponente za dronove, što otkriva evropsku zavisnost od Pekinga u ključnim segmentima, dok Evropa pokušava da izgradi sopstvenu odbrambenu industriju. Kako saznaje Financial Times, Kijev je dobio posebno izuzeće za deo tranše od 6 milijardi evra kako bi nabavio komponente za bespilotne letelice iz Kine. Ta sredstva predstavljaju prvu alokaciju iz šireg zajma za podršku Ukrajini, u okviru kojeg je ukupno 60 milijardi evra namenjeno odbrambenim nabavkama. Ova odluka ukazuje na jaz koji i dalje postoji u domaćoj proizvodnji unutar EU, uprkos snažnim nastojanjima da se ojača evropska industrijska baza povezivanjem pomoći Ukrajini sa nabavkama unutar kontinenta. Izuzeće takođe jasno pokazuje koliko je Kina uključena u snabdevanje obe strane u sukobu koji traje više od četiri godine. Dok EU optužuje Peking da je "ključni pokretač ruskog rata" protiv Ukrajine, jer je glavni dobavljač moskovskog vojno-industrijskog kompleksa, istovremeno se priznaje da i ukrajinska industrija naoružanja u velikoj meri zavisi od kineskih komponenti. Portparol Evropske komisije izjavio je da su "u izuzetno retkim slučajevima" moguća odstupanja od pravila, kako bi se što brže odgovorilo na hitne potrebe Ukrajine. Dodao je da EU radi na jačanju sopstvene industrije "sa ciljem da se veoma brzo dođe do tačke kada ćemo komponente proizvoditi na sopstvenom tržištu". Ukrajinski zvaničnici ističu da dronovi danas izazivaju oko 80 odsto ruskih gubitaka na ratištu, a potrošnja tih letelica trenutno prevazilazi kapacitete Ukrajine i njenih saveznika za proizvodnju određenih delova. Prema uslovima zajma EU, odbrambeni proizvodi kupljeni sredstvima Unije moraju najvećim delom poticati sa jedinstvenog tržišta, iz Ukrajine ili od odobrenih partnera, poput Kanade. I drugi saveznici mogu ispuniti uslove ukoliko potpišu bezbednosno partnerstvo sa EU, doprinesu programu i pruže značajnu podršku Ukrajini. Ujedinjeno Kraljevstvo pristupilo je programu u ponedeljak. Za dobavljače koji ne pripadaju odobrenim kategorijama, najviše 35 odsto vrednosti ugovora može se odnositi na komponente iz drugih zemalja. Uredba navodi da nabavka oružja ne sme "biti u suprotnosti sa bezbednosnim i odbrambenim interesima" EU. Međutim, pravila predviđaju i izuzeće. Ako se slični proizvodi ne mogu nabaviti dovoljno brzo iz prihvatljivih zemalja ili u količinama koje su Ukrajini potrebne, Kijev može zatražiti od Brisela dozvolu za kupovinu na drugim tržištima. Ukrajina je zatražila i dobila izuzeće za prvu odbrambenu tranšu od 5,9 milijardi evra, koja je namenjena nabavci dronova. To je omogućilo Kijevu da kupi određene kineske komponente kojih nema dovoljno u Evropi, piše Financial Times. Ukrajinsko Ministarstvo odbrane nije odgovorilo na zahteve za komentar.

